

VII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

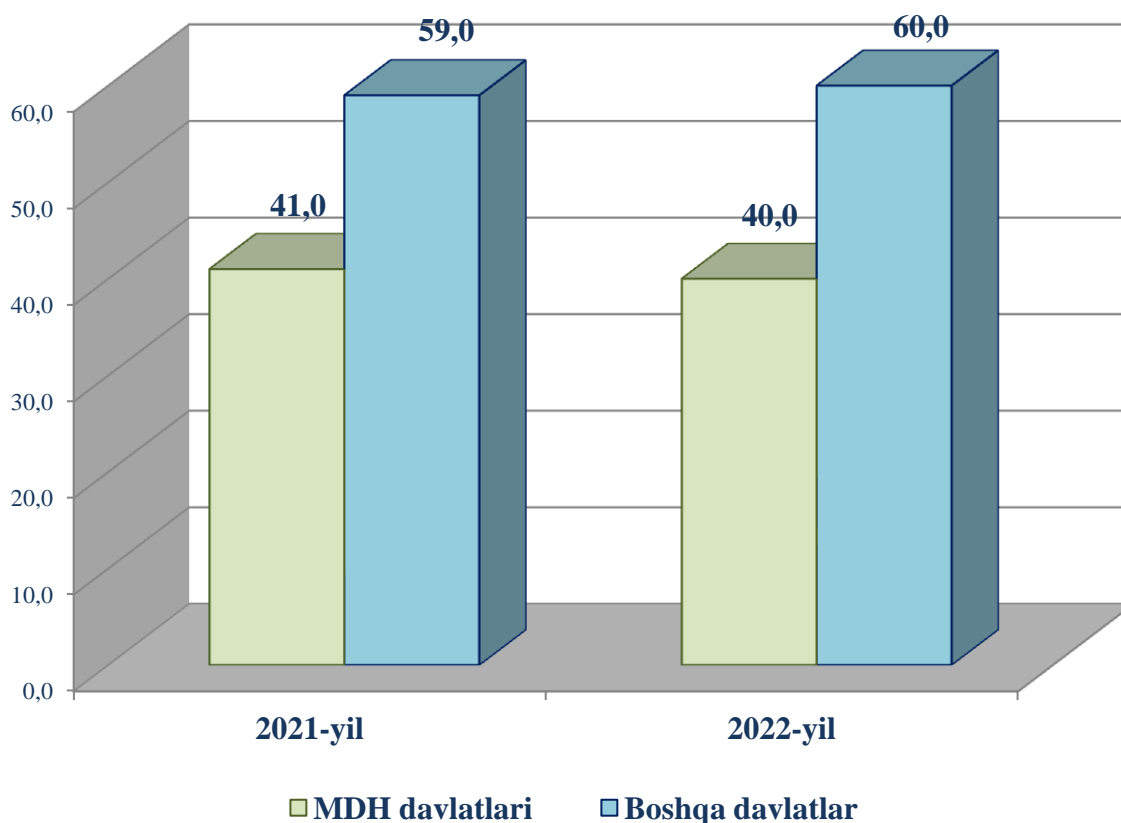
Toshkent shahar tashqi savdo aylanmasi 2022-yil yanvar–sentabr oylarida 13974,8 mln. AQSH dollari, jumladan eksport 3344,6 mln. AQSH dollari, import 10630,2 mln. AQSH dollari tashkil etdi.

Tashqi savdo saldosi -7285,6 mln. AQSh dollari, shu jumladan MDH davlatlari bilan -2551,9 mln. AQSH dollari va boshqa davlatlar bilan minus -4733,7 mln. AQSH dollari tashkil etdi.

Toshkent shahrining tashqi savdo aylanmasi (2022- yil yanvar–sentabr oylarida)

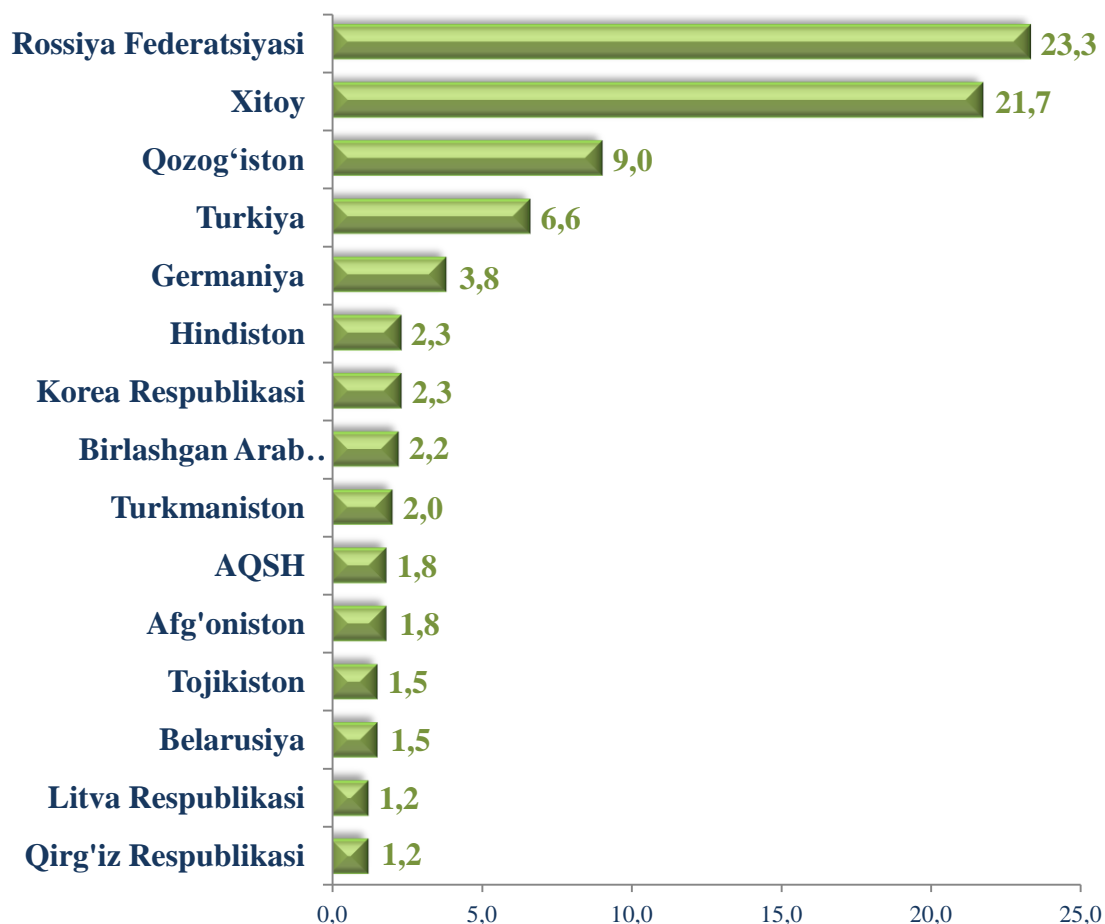
	<i>mln. AQSh dollari</i>	<i>2021- yilning yanvar-sentabrga nisbatan, % hisobida</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % hisobida</i>
Tashqi savdo aylanmasi	13974,8	119,4	100,0
MDH davlatlari	5594,3	116,7	40,0
boshqa davlatlar	8 380,5	121,3	60,0
Eksport	3344,6	120,3	23,9
MDH davlatlari	1521,2	130,6	45,5
boshqa davlatlar	1823,4	112,8	54,5
Import	10630,2	119,2	76,1
MDH davlatlari	4073,1	112,3	38,3
boshqa davlatlar	6557,1	123,9	61,7
Saldo	-7285,6	X	X
MDH davlatlari	-2551,9	X	X
boshqa davlatlar	-4733,7	X	X

**MDH va boshqa davlatlarning Toshkent shahar
tashqi savdo aylanmasidagi ulushi, foizda**
(2022- yil yanvar-sentabr)

Toshkent shahrining 2022-yil yanvar-sentabr holatiga tashqi savdo aylanmasidagi ulushining 40,0 % MDH davlatlariga to‘g‘ri keladi, qolgan 60,0 % boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keladi. Bu ko‘rsatkichlar 2021-yilda mos ravishda 41,0 % MDH davlatlariga to‘g‘ri kelgan bo‘lsa, qolgan 59,0 % boshqa davlatlar hissasiga to‘g‘ri keldi. Toshkent shahrining MDH davlatlari bilan olib borilgan tashqi savdo aylanmasi 2022- yilning yanvar-sentabr holatiga 5 594,3 mln. AQSh dollari tashkil qilgan bo‘lsa, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 116,7 % o‘sish kuzatilgan. MDH davlatlari orasida Rossiya, Qozog‘iston, Turkmaniston, Tojikiston, Belarusiya va Qirg‘iz Respublikasi davlatlari tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 38,4 %ni tashkil qiladi, boshqa davlatlar orasida Xitoy, Turkiya, Germaniya, Hindiston, Korea Respublikasi, BAA, AQSH, Afg‘oniston va Litva yetakchi hamkor davlatlar hisoblanadi.

**Toshkent shahar tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta
ulushga ega bo'lgan davlatlar, foizda**
(2022- yil yanvar–sentabr oylarida)

Toshkent shahrining 2022- yil yanvar-sentabr holatiga tashqi savdoda eng asosiy hamkor davlatlari Rossiya (23,3 %), Xitoy (21,7 %), Qozog'iston (9,0 %), Turkiya (6,6%) va Germaniya (3,8 %) hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 64,4 % ni tashkil qiladi.

Dunyodagi mamlakatlar orasida eksportda hamkor davlatlar Rossiya, Xitoy, Qozog'iston, Turkiya, Afg'oniston, Tojikiston, Qirg'iz Respublikasi hisoblanib, ularning jami eksportdagi ulushi 72,2 % ni tashkil qiladi, importda esa hamkor davlatlar Rossiya, Xitoy, Qozog'iston, Turkiya, Germaniya, Hindiston va Korea Respublikasi davlatlari hisoblanadi va ularning ulushi 72,4 % ni tashkil qiladi.

**Toshkent shahar tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta
ulushga ega bo'lgan davlatlar hajmi**
(2022- yil yanvar–sentabr oylarida)

(mln. AQSH dollari)

	<i>Eksport</i>	<i>Import</i>	<i>Tovar aylanmasidagi ulushi, % hisobida</i>
Rossiya Federatsiyasi	720,3	2531,4	23,3
Xitoy	615,3	2410,8	21,7
Qozog'iston	280,7	975,6	9,0
Turkiya	248,9	671,3	6,6
Germaniya	35,5	498,6	3,8
Hindiston	11,8	311,7	2,3
Koreya Respublikasi	14,8	302,1	2,3
Birlashgan Arab Amirligi	67,1	234,9	2,2
Turkmaniston	74,7	200,3	2,0
AQSH	40,3	213,7	1,8
Afg'oniston	244,9	1,6	1,8
Tojikiston	166,2	47,8	1,5
Belarus Respublikasi	35,9	170,5	1,5

Toshkent shahrining eksport tarkibida qariyb barcha tovarlar va xizmatlar guruhlari bo'yicha o'sishi kuzatilmoqda. Oziq-ovqat mahsulotlari eksporti o'tgan yilning shu davriga nisbatan 125,6 %, sanoat tovarlari 109,2 % ga o'sgan.

Import tarkibining umumiy hajmidan 29,7 % ni mashina va asbob-uskunalar hamda 20,4 % ni sanoat tovarlari tashkil qiladi.

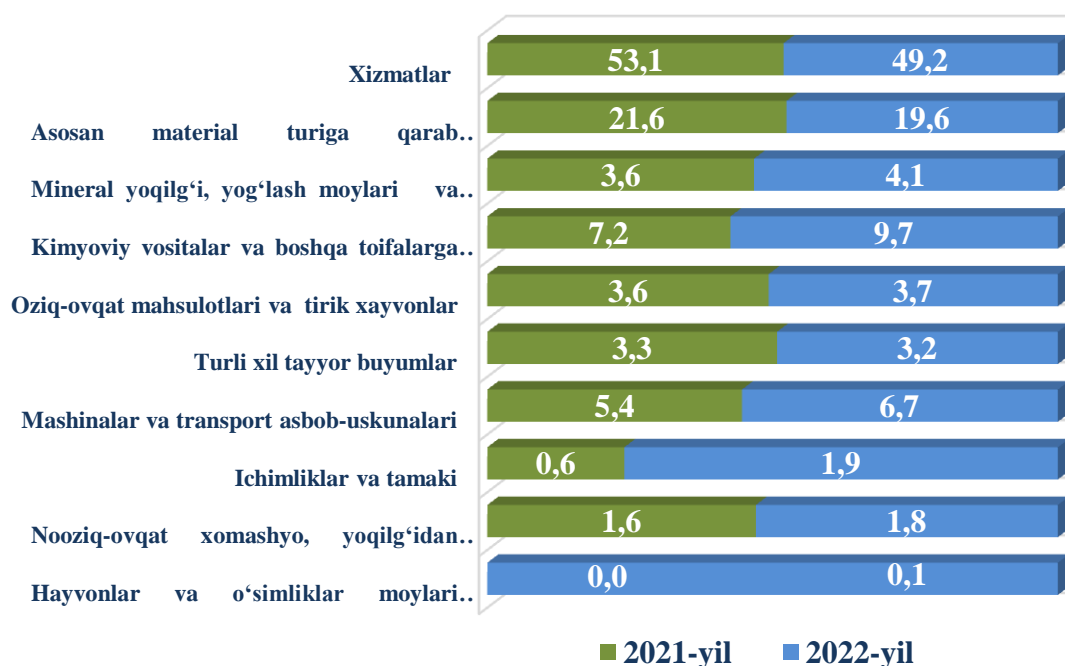
Eksport tarkibi

	<i>Eksportning umumiy hajmidagi ulushi, foiz hisobida</i>		<i>2021 -yil yanvar-sentabrga nisbatan, foiz hisobida</i>
	<i>2021- yil yanvar-sentabr</i>	<i>2022- yil yanvar-sentabr</i>	
Eksport tarkibi	100,0	100,0	120,3
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar	3,6	3,7	125,7
ichimliklar va tamaki	0,6	1,9	4,0 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,6	1,8	136,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,6	4,1	137,0
Xayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	0,1	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	7,2	9,7	161,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	21,6	19,6	109,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	5,4	6,7	147,0
Turli xil tayyor buyumlar	3,3	3,2	117,0
Xizmatlar	53,1	49,2	111,4

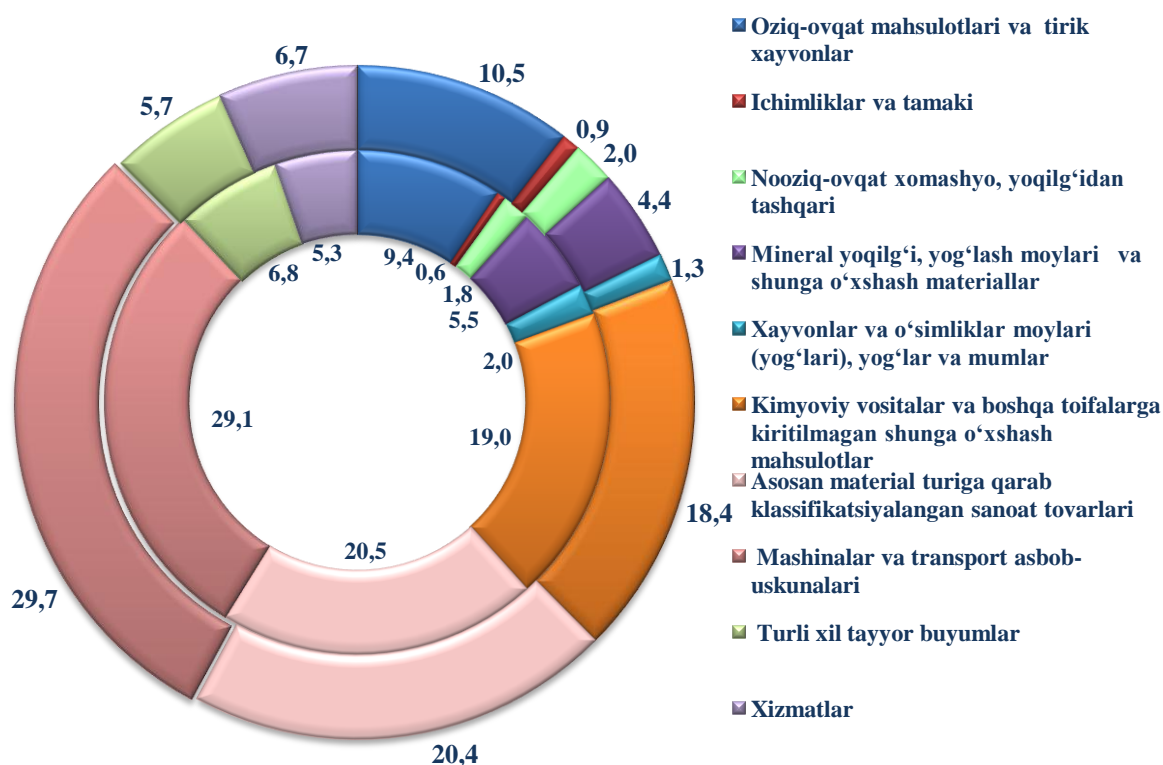
Import tarkibi

	<i>Importning umumiy hajmidagi ulushi, foiz hisobida</i>		<i>2021- yil yanvar-sentabrga nisbatan, foiz hisobida</i>
	<i>2021 -yil yanvar-sentabr</i>	<i>2022 - yil yanvar-sentabr</i>	
Import tarkibi	100,0	100,0	119,2
oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar	9,4	10,5	132,1
ichimliklar va tamaki	0,6	0,9	184,2
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,8	2,0	131,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	5,5	4,4	96,0
Xayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	2,0	1,3	74,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	19,0	18,4	115,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	20,5	20,4	119,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	29,1	29,7	121,6
Turli xil tayyor buyumlar	6,8	5,7	99,8
Xizmatlar	5,3	6,7	150,2

Tovar va xizmatlarning eksport tarkibi, jamiga nisbatan, foizda
(yanvar-sentabr oylarida)

Tovar va xizmatlarning import tarkibi, jamiga nisbatan, foizda
(diagrammaning tashqi aylanasi 2022- yil yanvar-sentabr,
ichki aylanasi 2021 -yil yanvar-sentabr)

Hududlar kesimida tovar va xizmatlarning eksport tarkibi,
(ming. AQSh doll), 2022- yil yanvar-sentabr oylarida

	<i>oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar</i>	<i>ichimliklar va tamaki</i>	<i>Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari</i>	<i>Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar</i>	<i>Xayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar</i>
Toshkent shahri	125 365,9	64 388,5	59 969,7	136 984,3	2 023,3
Bektemir	4 421,1	273,3	2 152,0	-	16,3
Uchtepa	5 315,1	-	1 351,0	-	-
Yunusobod	27 456,2	50 078,9	6 345,7	61 131,2	-
Mirzo Ulug'bek	7 086,8	135,7	9 292,5	9,9	37,0
Mirobod	10 378,2	482,3	22 991,2	27 257,9	-
Shayxontohur	2 628,0	51,7	1 668,1	28,6	198,6
Olmazor	18 860,2	-	980,3	55,1	0,7
Serg'ali	5 277,4	63,5	1 294,6	10 662,0	-
Yakkasaroy	3 881,3	374,7	752,7	27 426,3	3,3
Yashnobod	14 938,3	12 411,1	10 443,5	8 927,2	-
Yangihayot	5 216,1	90,7	1 472,2	154,9	-
Chilonzor	19 907,2	426,7	1 225,9	1 331,2	1 767,4
Tumandan tashqari	-	-	-	-	-

(davomi)

	<i>Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar</i>	<i>Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari</i>	<i>Mashinalar va transport asbob-uskunalari</i>	<i>Turli xil tayyor buyumlar</i>	<i>Xizmatlar</i>
Toshkent shahri	323 717,0	655 505,3	223 424,2	108 516,4	1 644 694,0
Bektemir	3 904,9	22 066,0	3 273,4	5 194,0	247,5
Uchtepa	447,9	20 113,2	1 105,4	5 363,0	290,3
Yunusobod	4 375,9	23 973,9	13 802,5	15 507,7	162 117,0
Mirzo Ulug'bek	7 344,2	45 326,0	6 430,8	3 360,5	27 023,6
Mirobod	4 970,1	11 018,9	10 400,1	3 715,0	664 501,3
Shayxontohur	268 010,4	68 340,8	124 781,3	5 510,0	10 001,1
Olmazor	6 389,5	88 317,6	1 788,4	6 941,4	22 702,2
Sergeli	2 191,9	136 465,0	21 616,1	6 787,1	103 134,7
Yakkasaroy	6 251,7	20 138,0	5 147,	33 376,0	537 493,8
Yashnobod	6 088,9	55 445,4	25 474,5	4 258,4	42 818,3
Yangihayot	4 707,3	77 288,1	875,3	9 543,3	-
Chilonzor	9 034,3	86 758,0	8 729,3	8 959,7	38 013,1
Tumandan tashqari	-	254,4	-	0,3	36 351,2

Hududlar kesimida tovar va xizmatlarning import tarkibi,
(ming. AQSh doll) 2022- yil yanvar-sentabr oylarida

	<i>oziq-ovqat mahsulotlari va tirik xayvonlar</i>	<i>ichimliklar va tamaki</i>	<i>Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'ida n tashqari</i>	<i>Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar</i>	<i>Xayvonlar va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar</i>
Toshkent shahri	1 112 038,5	95845,9	215107,9	466273,8	132991,3
Bektemir	40 611,0	4,8	5 107,2	9 121,2	85,5
Uchtepa	50 545,8	1 483,1	29 841,7	4 982,1	7 279,8
Yunusobod	86 163,9	31 119,6	44 190,4	123 169,7	8 499,9
Mirzo Ulug'bek	57 099,1	16 279,2	5 556,5	12 851,5	2 845,7
Mirobod	93 505,7	14 735,9	5 784,6	66 265,7	41 413,4
Shayxontohur	58 564,2	640,8	26 916,6	23 882,2	3 174,1
Olmazor	133 860,5	405,0	26 224,4	9 246,7	30 689,4
Sergeli	89 671,5	1 858,2	12 949,2	9 386,4	256,7
Yakkasaroy	156 204,2	9 680,0	4 106,8	159 219,0	11 526,0
Yashnobod	129 269,0	6 751,1	13 072,0	13 822,3	4 981,9
Yangihayot	12 532,4	160,9	11 692,7	3 366,1	5 790,1
Chilonzor	204 010,9	12 727,3	29 639,9	30 960,9	16 448,3
Tumandan tashqari	0,3	-	25,9	-	-

(davomi)

	<i>Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar</i>	<i>Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari</i>	<i>Mashinalar va transport asbob-uskunalari</i>	<i>Turli xil tayyor buyumlar</i>	<i>Xizmatlar</i>
Toshkent shahri	1 960 459,9	2 172 827,5	3 155 365,0	605 272,1	713 994,1
Bektemir	109 894,6	35 651,9	107 462,9	9 771,8	24,2
Uchtepa	68 629,3	172 468,2	89 568,5	37 299,0	4 495,7
Yunusobod	153 600,3	204 147,3	320 175,6	96 598,6	161 744,1
Mirzo Ulug'bek	140 159,2	107 569,6	229 310,7	54 572,1	9 158,2
Mirobod	171 235,7	226 887,7	857 794,5	77 244,9	328 127,7
Shayxontohur	69 881,8	298 168,8	212 940,4	39 885,5	32 763,7
Olmazor	348 639,8	166 004,3	91 606,1	45 759,0	100 159,0
Sergeli	127 039,8	178 250,0	361 249,9	24 670,1	28 621,1
Yakkasaroy	232 992,3	183 799,0	310 628,9	65 994,2	11 717,2
Yashnobod	172 752,6	262 138,6	264 489,8	58 172,3	4 301,6
Yangiayot	14 116,1	40 616,1	54 714,6	3 426,0	265,6
Chilonzor	351 491,8	296 823,5	253 713,0	89 034,8	12 508,2
Tumandan tashqari	26,6	302,5	1 710,1	2 843,8	20 107,8

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tovar – har qanday ko'chma mulk, shu jumldan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo'lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlatiladigan transport vositalari, shu jumladan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk obyektlari.

Tovarlar eksporti – agar qonunchilikda boshqa tartib ko'zda tutilmagan bo'lsa, tovarlarni O'zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Tashqi savdo aylanmasi – mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat – tovar to'liq ishlab chiqarilgan yoki yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat “Bojxona tarifi to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi qonunining 26-moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili – yuklab jo'natish paytida tovar yetkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma'lum bo'lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati – shartnoma valyutasidan qat'i nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo'yicha tovarlar qiymati.

Xizmatlar (ishlar) eksporti — O'zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Xizmatlar (ishlar) importi — norezidentlar tomonidan O'zbekiston Respublikasi rezidentlariga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat'i nazar, ko'rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).